

مذکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه هفتم اردی بهشت ماه ۱۳۲۳ *

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ طرح و تصویب پیشنهاد آقای فرمان فرمایان دایر باختصاص ایام چهارشنبه بستوالات و نطقهای متفرقه آقایان نمایندگان
- ۳ - قرائت مراسله وزارت دادگستری راجع باقای تدین و ارجاع آن بکمیسیون عرایض
- ۴ - تصویب پیشنهاد آقای فاطمی راجع بخروج اعتبار نامه آقای یمین اسفندیاری ازدستور
- ۵ - قرائت گزارش شعبه دوم راجع برد نمایندگی آقای شریعت زاده از بابل و موکول شدن آن بجلسه آتیه
- ۶ - قرائت گزارش شعبه اول راجع بنمایندگی آقایان تهرانی و فیروز آبادی از تهران و موکول شدن آن بجلسه آتیه
- ۷ - تصویب گزارش کمیسیون عرایض و مرخصی راجع بمرخصی آقای عباس مسعودی
- ۸ - تصویب پیشنهاد آقای دکتر معظمی راجع بخروج طرح قانونی راجع باجرای مراسم سوگند آقایان وزراء از دستور
- ۹ - اجرای مراسم تحلیف از طرف ۲۳ نفر از آقایان نمایندگان
- ۱۰ - موقع ودستور جلسه آتیه - ختم جلسه

جلسه يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای امیر تیمور (نایب رئیس) تشکیل گردید

صورت مجلس روز سه شنبه پنجم اردی بهشت ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند *

۲ - طرح و تصویب پیشنهاد آقای فرمانفرمایان دایر باختصاص روزهای چهارشنبه بستوالات و نطقهای متفرقه

نایب رئیس - پیشنهادی از آقای فرمانفرمایان رسیده که قرائت میشود :

پیشنهاد میشود برای مذاکرات متفرقه نمایندگان

[۱ - تصویب صورت مجلس]

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست؟ (گفته

شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد عده از آقایان اجازه خواسته اند که قبل ازدستور صحبت کنند (عده از نمایندگان

ستور - دستور)

* عین مذاکرات مشروح بیست و چهارمین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر مصدق - تهرانی - عباس مسعودی - دکتر ادمش - دهستانی - ذوالقدر - فاطمی - منصف دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : سیف پور فاطمی - دکتر عبده - اکبر

نایب رئیس - بفرمائید .

دکتر کشاورز - بنده تصدیق میکنم فرمایش آقای فرمانفرمائیان را که باید در مجلس یک متد و یک قاعده صحیحی حکم فرما باشد اما این متد و قاعده صحیح این نیست که نطق قبل از دستور را حذف بکنیم یا اینکه عقب بیندازیم بلکه متد و قاعده صحیح آن چیزی است که کراراً در مجلس صحبت شده و آن این است که جلسات زودتر یعنی ساعت ۹ تشکیل شود و بعد هم اگر وقت کافی نبود هر روز جلسه تشکیل شود کسی ملزم نیست که هفته سه جلسه تشکیل بدهد هفته شش جلسه هفت جلسه داشته باشیم روزهایی جمعه هم آقایان حاضرند بیایند و با اینکه صحبت های قبل از دستور موکول بشود بیک روز در هفته بنده مخالفم برای اینکه با وضع فعلی مملکت قضایائی در ایران اتفاق می افتد که شاید بایستی در همان روز یا روز بعد خاطر آقایان نمایندگان جزء بان قضایا آشنا بشود از این نظر گذاشتن حق نماینده بیک روز در هفته که هیچ مقامی او را مقید نکرده است او بدست خودش خودش را مقید کند خوب نیست آقا (صحیح است) .

نایب رئیس - آقایانی که بایستند آقای فرمانفرمائیان موافقتند که چهارشنبه های هر هفته اختصاص بمذاکرات قبل از دستور وسئالات داشته باشد قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد

[۳ - قرائت مر اسله وزارت دادگستری راجع به آقای تدین و ارجاع آن بکمیسیون عریض]

نایب رئیس - مر اسله از وزارت دادگستری رسیده است که برای استعضای مجلس قرائت میشود : ریاست مجلس شورای ملی

از طرف وزارت دارائی نامه شماره ۱۷۵/۱۴۰۸/م بتاريخ ۳۰/۱/۳۲۳ به ضمیمه گزارش مدیر کل بازرسی دارائی بتاريخ ۲۹/۱۲/۳۲۲ باین وزارت رسیده که در آن بجناب آقای تدین وزیر سابق خواربار اتهاماتی نسبت داده شده است چون بموجب قانون محاکمه وزراء مصوب ۱۶ تیرماه ۳۰۷ تصمیم راجع به تعقیب وزیر اعم از اینکه حین تعقیب

دارند که اعتبارنامه آقای یمین اسفندیاری بجلسه آتیه موکول شود قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

[۵ - قرائت گزارش شعبه دوم راجع بر نمایندگان آقای شریعت زاده از بابل و موکول شدن آن بجلسه آتیه]

نایب رئیس - خبر شعبه دوم راجع بانتخاب آقای شریعت زاده

از بابل قرائت میشود . آقای امینی بفرمائید (آقای ابوالقاسم امینی خبر شعبه دوم گزارش شعبه راجع به انتخاب آقای شریعت زاده را از بابل اینطور خواندند) پیرو گزارش شماره آقای احمد شریعت زاده مشاور با کثرت ۷۲۲۶ رأی از ۳۷۲۵۴ رأی بسمت نمایندگی بابل انتخاب شده اند .

شعبه دوم با کثرت هفت رأی از دوازده نفر عده حاضر (اعضای شعبه جمعا ۱۸ نفرند) بدلیل زیر اعتبارنامه آقای شریعت زاده را رد کرده است :

چون انجمن از رأی شریعت زاده مطلق که آراء مشکوک است ۱۶۱۸ رأی کسر نموده و بقیه را با اینکه باسم چهار نفر دیگر نمیتوانسته است محسوب دارد کلاً بحساب آقای احمد شریعت زاده جمع نموده و از آقای علی اکبر ملک زاده با اینکه پسر و برادر او رسماً بانجمن نوشته اند که داوطلب وکالت نیستند ۴۳۲۸ رأی کسر کرده است و باین ترتیب آقای احمد شریعت زاده را وکیل دانسته شعبه دوم این عمل انجمن مرکزی انتخابات بابل را صحیح ندانسته و اعتبارنامه آقای احمد شریعت زاده را مردود تشخیص میدهد .

نایب رئیس - بحث در این گزارش بجلسه آتیه موکول میشود .

کاظمی - با حفظ مخالفت ما

نایب رئیس - بله

طباطبائی - پس مخالفت هم در همان جلسه خواهد شد (صحیح است)

[۶ - قرائت گزارش شعبه اول راجع بنمایندگان آقایان حسین تهرانی و فیروز آبادی از تهران و موکول شدن آن بجلسه بعد]

نایب رئیس - خبر شعبه اول راجع به نمایندگی آقای حسین تهرانی از تهران قرائت میشود :

متصدی شغل وزارت بوده با اتهامات منتسبه مربوط بزمان تصدی او بوزارت باشد بنا مجلس شورای ملی است گزارش نامبرده را به پیوست پرونده امر که محتوی ۲۳۵ برگ است تقدیم میدارد . وزیر دادگستری . اسدالله ممقانی

نایب رئیس - بکمیسیون عریض ارجاع میشود

[۴ - تصویب پیشنهاد آقای فاطمی راجع بفرج اعتبارنامه آقای یمین اسفندیاری از دستور]

نایب رئیس - امروز در دستور اعتبارنامه آقای یمین اسفندیاری است لیکن از آقایان فاطمی و آقای اردلان و آقای هاشمی پیشنهاداتی رسیده است راجع باین موضوع که قرائت میشود : (پیشنهاد آقای فاطمی بشرح زیر قرائت شد پیشنهاد میکنم خبر راجع بانتخابات بابل بماند برای جلسه آتیه . (صحیح است)

نایب رئیس - آقای فاطمی

فاطمی - بنده از مذاکرات جلسه قبل خیلی متأسفم برای اینکه باین موضوع خاتمه داده شود این پیشنهاد را کردم که موافق نظر غالب آقایان هم هست که انشاءالله در جلسه آتیه مطرح شود و تصویب شود (صحیح است)

نایب رئیس - پیشنهادهای آقای هاشمی و آقای اردلان هم در همین زمینه است دیگر محتاج بقرائت نیست . آقای نقابت شما مخالفید ؟

نقابت - بلی بنده مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید .

نقابت - بطوریکه بنده می بینم زمینه تصویب این پیشنهاد فراهم است ولی آنچه را شنیدم در راهرو و سرسرا آقای شریعت زاده و آقای یمین اسفندیاری روی هم را بوسیدند این حکایت دارد که مسائل اصولی که در مجلس طرح میشود مواجه میشود با مداخلات خصوصی بنده خیال میکنم که شأن مجلس اجل است از اینکه يك مسائلی که در مجلس طرح میشود بواسطه مداخلاتی به تأخیر بیفتد بنده که با آقایان نظر خصوصی ندارم بلحاظ حفظ شئون مجلس تقاضا میکنم آنچه که در دستور هست بر گذار شود و تأخیر نیفتد .

نایب رئیس - آقایانی که بایستند آقای فاطمی موافقت

(آقای دکتر زنگنه خبر شعبه اول گزارش نمایندگی آقای حسین تهرانی از طهران را بشرح ذیل خواندند) در جلسه پانزدهم فروردین ماه ۱۳۲۳ اظهار شد که آراء آقای حسین تهرانی بیش از آنچه بحساب آمده میباشد و قرار شد که موضوع در شعبه مطرح گردد - شعبه پس از بررسی در جلسه ۱۷ فروردین گزارش داد که چون انتخابات خانمه یافته و انجمن منحل گردیده خود را صالح برای این رسیدگی نمیداند ولی در همان جلسه مجلس شورای ملی تصویب کرد که شعبه باین امر رسیدگی کند آقای تهرانی مدعی بودند که در دفاتر ناحیه ۷ شرق چالمیدان - مقبره آقا شیخ هادی - قنات آباد در آراء ایشان اختلاف حساب وجود دارد - برای مزید اطمینان شعبه تمام دفاتر انتخابات تهران را خواست و مورد رسیدگی قرار داد - در دفاتر شعبه های نامبرده پس از رسیدگی هیچگونه رأی اختلاف حساب مشاهده گردید. توضیح آنکه در این دفاتر جمع آراء که نوشته شده بایکدیگر تطبیق میکنند ولی خطوطی که در جداول کشیده شده و مأخذ شماره میباشد زیادتى دارد چون آراء سوخته شده و انجمن منحل گردیده وسیله دیگری برای تحقیق چگونگی پیدایش این اختلاف وجود ندارد و آنچه شعبه میتواند اظهار دارد این است که در دفاتر مورد استناد آقای تهرانی ۱۸ خط بیش از آنچه رقم جمع آراء نشان میدهد بیشتر است و در عده از دفاتر دیگر که برای بازرسی ملاحظه شد اختلافی وجود نداشت بنابر این تصمیم قاطع با مجلس شورای ملی است که اگر این عدد را آراء اضافی آقای تهرانی محسوب دارند عده آراء ایشان ۶۹۲۲ وعده رأی آقای علی اصغر حکمت ۶۹۱۴ خواهد بود .

اردلان - بنده مخالفم

نایب رئیس - میماند بجلسه آتیه . خبر شعبه اول راجع به نمایندگی آقای فیروز آبادی قرائت میشود .

(آقای دکتر زنگنه خبر شعبه اول گزارش نمایندگی آقای حاجی سید فیروز آبادی را از طهران بشرح ذیل قرائت

نمودند) جریان انتخابات تهران و چگونگی نظری که انجمن نظار نسبت به آقای فیروز آبادی اتخاذ کرده بود در گزارش اولیه بعرض رسیده است - نظر بدلائل معروضه شعبه اول ایرادی که بانتخاب آقای حاج سیدرضا فیروز آبادی شده بود مردود میدانند و باین جهت موردنداشته است که بجای ایشان دیگری معرفی شود چون آقای حاج سیدرضا فیروز آبادی با داشتن ۱۱۱۹۴ رأی در مجموع آراء تهران و پس از کسر ۱۹۶ رأی که در لواسانات داشته اند با ۱۰۹۹۸ رأی حائز اکثریت هستند و چون مورد ایشان مشمول هیچیک از مواد ۵۱ و ۵۲ قانون انتخابات نبوده و حاکم قضیه مجلس شورای ملی است شعبه اول پیشنهاد میکند که صحت انتخاب آقای حاج سید رضا فیروز آبادی بنمایندگی تهران در چهاردهمین دوره قانون گذاری تصویب گردد .

روحی - مخالفم

نراقی - موافقم

صمصام - موافقم

اقبال - مخالفم .

نایب رئیس - میماند برای جلسه آتیه .

۷- تصویب گزارش کمیسیون عرایض و مرخصی راجع بمرخصی آقای عباس مسعودی]

نایب رئیس - خبر کمیسیون عرایض راجع بمرخصی آقای عباس مسعودی نماینده محترم که بواسطه کسالت و عمل نتوانسته اند در مجلس حاضر باشند قرائت میشود :

آقای عباس مسعودی بواسطه ابتلای بمرض آپاندیس و لزوم عمل و معالجه درخواست یکماه مرخصی از تاریخ بیست و دوم فروردین ماه ۱۳۲۳ نموده اند کمیسیون عرایض و مرخصی بادرخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن تقدیم میشود .

نایب رئیس - آقایانیکه بایکماه مرخصی آقای مسعودی موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

۸- تصویب پیشنهاد آقای دکتر معظمی دائر بفرع موضوع قسم وزراء از دستور]

نایب رئیس - طرح پیشنهادی آقایان نمایندگان راجع بمراسم تحلیف وزراء مطرح میشود آقای دکتر معظمی

شما در پیشنهادتان باقی هستید؟ (دکتر معظمی - بلی) پیشنهاد آقای دکتر معظمی قرائت میشود :

پیشنهاد میکنم موضوع قسم از دستور خارج و فعلاً مسکوت بماند (صحیح است - صحیح است) .

دکتر معظمی - بنده آقا در پیشنهادم توضیح دارم . نایب رئیس - بفرمائید .

دکتر معظمی - راجع باین قسمت در جلسه اسبق بنده عرایضی عرض کردم در اینجا اختلاف نظر بود و آقای دکتر شفق هم بیاناتی فرمودند این قسم در واقع از نظر مذهبی مکروه است و بعلاوه اگر ردهم بشود اثر خوبی نخواهد داشت از اینجهت بنده پیشنهاد کردم که این موضوع از دستور خارج شود و مسکوت بماند . (صحیح است) .

نایب رئیس - آقای نقابت .

نقابت - بنده باز هم عرایض را عرض میکنم که اگر يك مطلبی در مجلس شورای ملی طرح شد و بعد مواجه شد با مخالف و موافق چنانچه منسوب است استدلالاتی هم شد دیگر این را نباید به تأخیر انداخت و معطل کرد اینموضوع مدتی وقت و جلساتی را گرفت و ساعاتی متمادی صرف این کار شد و آقای دکتر شفق هم بیاناتی فرمودند ما هم در مقابل ایشان توضیحاتی داریم که عرض نکردیم استدعا میکنم مسائل قانونی را اینطور معوق نگذارید موافقت بفرمائید مطرح شود یا رد میشود یا قبول بحثی نیست به کسی هم بر نمیخورد قضاوت با مجلس است .

نایب رئیس - کسانی که بایپیشنهاد آقای دکتر معظمی موافقت دارند که مراسم تحلیف وزراء از دستور خارج شود قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

۹- اجرای مراسم تحلیف از طرف بیست و سه نفر از آقایان نمایندگان]

نایب رئیس - اگر موافقت میفرمائید مراسم تحلیف آقایان نمایندگان بعمل آید (صحیح است)

(در این موقع با احترام ورود کلام الله مجید عموم حضار

قیام نموده و آقایان ذیل در محل کرسی خطابه حاضر و بشرح ذیل قسم نامه را قرائت و امضا نمودند) من که در ذیل امضا مینمایم خداوند را بشهادت میطلبم و بقرآن مجید قسم یاد میکنم مادام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون اساسی محفوظ و مجری است تکالیفی را که بمن رجوع شده است مهما امکان با کمال راستی و درستی و جد و جهد انجام داده و نسبت به شاهنشاه متبوع عادل مفخم خود صدیق و راستگو باشم و بااساس سلطنت و حقوق ملت خیانت ننمایم و هیچ منظوری نداشته باشم جز فواید و مصالح دولت و ملت ایران .

آقایان : مؤید قوامی - کاظمی - صدر قاضی - آصف حیدرعلی امامی - مقدم .

نایب رئیس - آقای دکتر شفق تذکر میدهند که چون مراسم تحلیف مجری است توجه بیشتری داشته باشند خیلی تذکر بجائی است .

آقایان : سنندجی - دکتر معظمی - فتوحی - اردلان تولیت - فرود - منصف - بوشهری - شیخ الاسلام ملابری شهاب فردوسی - دکتر زنگنه - قبادیان - ظفری - دکتر معاون - کرگانی - فرهودی - جواد مسعودی .

نایب رئیس - بقیه مراسم تحلیف میماند برای جلسه آتیه .

[۱۰ - موقع و دستور جلسه آتیه - ختم جلسه]

نایب رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آتیه روز یکشنبه دهم اردیبهشت سه ساعت قبل از ظهر دستور هم اعتبار نامه هائی که مطرح است ضمناً از آقایان خواهش میکنم روز شنبه تشریف بیاورند و شعب را تشکیل بدهند و از هر شعبه يك نفر برای موضوع آسیب دیدگان کرگان تعیین بکنند و ضمناً کمیسیونهائی هم که انتخاب شده اند هیئت رئیسه خودشان را معین بکنند (صحیح است) .

(مجلس يك ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - امیر تیمور